ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lietas Nr.A420231220
Lietas arhīva Nr. AA43-0865-21/13
ECLI:LV:ADAT:2021:1110.A420231220.13.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2021.gada 10.novembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente Sanita Kanenberga,
tiesneses Inga Juhņeviča-Knoka un Indra Meldere

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. C/ pieteikumu par Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2020.gada 23.jūlija lēmuma Nr.IP-1.9-34D atcelšanu, sakarā ar /pers. C/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2021.gada 16.aprīļa spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Ieslodzījuma vietu pārvaldes (turpmāk – pārvalde) Rīgas Centrālcietuma priekšnieka 2020.gada 20.maija lēmumu Nr.IP-3.1.1-7L (turpmāk – sākotnējais lēmums) pieteicējai /pers. C/, kura tobrīd ieņēma Rīgas Centrālcietuma Uzraudzības daļas /amats/ amatu, piemērots disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta.

Pieteicēja apstrīdēja sākotnējo lēmumu.

[2] Ar pārvaldes 2020.gada 23.jūlija lēmumu Nr.IP-1.9-34D (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts. Pārsūdzētais lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Konstatējot Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma (turpmāk – Disciplināratbildības likums) 16.panta pirmajā daļā noteikto apstākļu kopumu, Rīgas Centrālcietums pieņēma:

1) 2020.gada 7.aprīļa lēmumu par disciplinārlietas ierosināšanu pret pieteicēju; 2) 2020.gada 9.aprīļa lēmumu par disciplinārlietas ierosināšanu pret pieteicēju; 3) 2020.gada 15.aprīļa lēmumu, ar kuru apvienotas abas ierosinātās disciplinārlietas; 4) 2020.gada 30.aprīļa lēmumu par disciplinārlietas ierosināšanu pret pieteicēju; 5) 2020.gada 30.aprīļa lēmumu, ar kuru vienā disciplinārlietā apvienotas visas minētās ierosinātās disciplinārlietas.

Attiecīgi par vairākiem pieteicējas pārkāpumiem pieņemts viens lēmums – sākotnējais lēmums.

[2.2] Pieteicēja ir izdarījusi sešus disciplinārpārkāpumus, neizpildot Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likuma (turpmāk – Dienesta gaitas likums) 6.panta pirmās daļas 1.–4.punktā noteiktos amatpersonas vispārīgos pienākumus.

[2.3] Pieteicēja, nesaskaņojot ar Rīgas Centrālcietuma vadību, bez attaisnojoša iemesla 2020.gada 13.–14., 21.–22., 27.janvārī, 4.–6., 19.februārī dienesta pienākumu izpildes laikā nebija atrodama dienesta vietā un nepildīja savus amata pienākumus (turpmāk – 1.pārkāpums).

Par 1.pārkāpumu pieteicējai piemērots Disciplināratbildības likuma 13.panta otrās daļas 3.punktā noteiktais disciplinārsods – mēneša amatalgas samazināšana par 20 procentiem uz trijiem mēnešiem.

Pieteicējas prombūtne ir regulāra. Pieteicējas prombūtne traucē valsts pārvaldes darbību. To nevar vērtēt kā īslaicīgu prombūtni, jo tās pamatā nav nejaušs notikums, ārkārtēji apstākļi, bērna saslimšana, nelaimes gadījums, bet gan pieteicējas plānoti pasākumi dienesta pienākumu izpildes laikā. Lai to varētu atzīt par pēkšņu notikumu, pieteicējai būtu jāiesniedz dokumenti, kas apliecinātu, ka prombūtne atbilst Darba likuma 147.panta trešās daļas kritērijiem. Pieteicēja šādus dokumentus nav iesniegusi.

[2.4] Pieteicēja nepildīja tiešā priekšnieka, Rīgas Centrālcietuma Uzraudzības daļas /amats/ /pers. G/ rīkojumus iesniegt ziņojumus, izziņas. Tāpat pieteicēja nepildīja Rīgas Centrālcietuma /amats/ /pers. H/ rīkojumu 2020.gada 16.janvārī ierasties uz sapulci, neievēroja subordināciju (turpmāk – 2.pārkāpums).

Par 2.pārkāpumu pieteicējai piemērots Disciplināratbildības likuma 13.panta otrās daļas 3.punktā noteiktais disciplinārsods – mēneša amatalgas samazināšana par 20 procentiem uz trijiem mēnešiem.

Pieteicēja kategoriski neievēro subordināciju, neizpilda ne tiešā priekšnieka /pers. G/, ne Rīgas Centrālcietuma priekšnieka likumīgos rīkojumus. Pieteicēja izdomā iemeslus, lai neizpildītu rīkojumus, pazemojot amatpersonas, izsakot nievājošas piezīmes, izdomājumus, kā, piemēram, ka nevēlas sēdēt pie viena galda ar amatpersonu, ar kuru viņai esot bijušas intīmas attiecības (kas neatbilst patiesībai).

Pati pieteicēja uzskata, ka viņa ir ievērojusi subordināciju un ir izpildījusi visus /pers. G/ likumīgos rīkojumus. Tomēr pieteicēja pārvaldei nav paskaidrojusi, kurus saņemtos rīkojumus uzskata par pretlikumīgiem.

[2.5] Pieteicēja 2020.gada 18.februārī bez tiesiska pamata izmantoja dienesta transportlīdzekli, nesaskaņojot tā izmantošanu ar tiešo priekšnieku (neievēroja subordināciju), bet maldinot Rīgas Centrālcietuma /amats/ /pers. I/, ka dienesta transportlīdzekli izmantos ieslodzītā bojātas naudas maiņai, kas nav noteikts pieteicējas amata pienākumos (turpmāk – 3.pārkāpums).

Par 3.pārkāpumu pieteicējai piemērots Disciplināratbildības likuma 13.panta otrās daļas 4.punktā noteiktais disciplinārsods – pazemināšana dienesta pakāpē par vienu pakāpi uz laiku no sešiem mēnešiem līdz vienam gadam.

Pieteicēja apgalvo, ka nav izdarījusi 3.pārkāpumu, jo dienesta transportlīdzekli izmantojusi tiesiski. Tomēr pieteicēja nav norādījusi, kādam mērķim tas izmantots. Disciplinārlietas izmeklēšanā nav konstatēts pamats dienesta transportlīdzekļa izmantošanai.

[2.6] Pieteicēja 2020.gada 9.martā Rīgas Centrālcietuma 3.korpusa dežūrtelpā bez uzraudzības atstāja ieslodzīto mantas (turpmāk – 4.pārkāpums).

Par 4.pārkāpumu pieteicējai piemērots Disciplināratbildības likuma 13.panta otrās daļas 4.punktā noteiktais disciplinārsods – pazemināšana dienesta pakāpē par vienu pakāpi uz laiku no sešiem mēnešiem līdz vienam gadam.

[2.7] 2020.gada 12.martā pieteicēja bez attaisnojoša iemesla atteicās pildīt savus dienesta pienākumus, kas noteikti Rīgas Centrālcietuma priekšnieka 2020.gada 6.marta rīkojumā Nr.19 ,,Par Uzraudzības daļas atbildīgo amatpersonu noteikšanu" (turpmāk – Rīkojums Nr.19). Proti, atteicās izsniegt ieslodzītajām personām aktus par Valsts policijas glabāšanā nodotām ieslodzīto mantām (turpmāk – 5.pārkāpums).

Par 5.pārkāpumu pieteicējai piemērots Disciplināratbildības likuma 13.panta otrās daļas 6.punktā noteiktais disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta.

[2.8] No 2019.gada jūlija līdz 2019.gada septembrim pieteicēja deleģēja savu dienesta uzdevumu izpildi ieslodzītajam /pers. K/, atklājot viņam citu ieslodzīto personu personas datus un dokumentus, kas saturēja ierobežotas pieejamības informāciju (turpmāk – 6.pārkāpums).

Par pieļauto 6.pārkāpumu pieteicējai piemērots Disciplināratbildības likuma 13.panta otrās daļas 6.punktā noteiktais disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta.

[2.9] Pieteicējas rīcība ir radījusi kaitējumu valsts interesēm, noteiktajai pārvaldes kārtībai, prestižam un pārvaldes amatpersonas tēlam kopumā. Tādējādi ir radīts kaitējums svarīgām valsts vai sabiedrības interesēm. Šo kaitējumu nav iespējams novērst, novēršot attiecīgā disciplinārpārkāpuma tiešās sekas. Līdz ar to kaitējums ir uzskatāms par būtisku.

[2.10] Pieteicēja sodīta ar pašu bargāko Disciplināratbildības likuma 13.panta otrajā daļā paredzēto disciplinārsodu – atvaļināšanu no dienesta. Šāds disciplinārsods noteikts pēc izdarīto disciplinārpārkāpumu kopības, izdarot lietderības apsvērumus, izvērtējot samērīgumu.

[3] Pieteicēja iesniedza Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Ar sākotnējo lēmumu pieteicējai piemērots disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta. Taču pārsūdzētā lēmuma rezolutīvajā daļā nav norādīta konkrēta tiesību norma, uz kuras pamata pieteicējai šāds disciplinārsods piemērots.

[3.2] Prombūtni pieteicēja bija saskaņojusi ar vadību. Bija mainījušies tiesiskie apstākļi. Pieteicēja viena audzina mazgadīgu bērnu, kuram noteikta invaliditāte. Tāpēc pieteicējai radās grūtības ar darba laika ievērošanu.

[3.3] Visus /pers. G/ rīkojumus, kuri bija tiesiski, pieteicēja pildīja. Tāpat pieteicēja ievēroja subordināciju.

[3.4] Dienesta transportlīdzekli pieteicējai izmantot atļāva Rīgas Centrālcietuma /amats/ /pers. I/. Pieteicēja nekad nav maldinājusi /pers. I/, ir ievērojusi subordināciju.

[3.5] Pieteicēja nekad bez uzraudzības nav atstājusi ieslodzīto mantas; nav atteikusies ieslodzītajiem izsniegt aktus; nav deleģējusi uzdevumu izpildi ieslodzītajam; nav atklājusi ieslodzītajam citu ieslodzīto personu datus.

[3.6] Pieteicēja dienestu vienmēr pildījusi godprātīgi. Atvaļināšana no dienesta ir nesamērīgs sods. Pārvalde nav ņēmusi vērā atbildību mīkstinošu apstākli – pieteicējai ir mazgadīgs bērns, kuram noteikta invaliditāte.

[4] Rakstveida paskaidrojumā pārvalde pieteikumu neatzina un lūdza noraidīt, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā esošajiem argumentiem, papildus norādot turpmāk minēto.

[4.1] Pamats pieteicējai piemērot disciplinārsodu – atvaļināšana no dienesta – ir Disciplināratbildības likuma 13.panta otrā daļa.

[4.2] Pārsūdzētajā lēmumā atbilstoši Disciplināratbildības likuma 15.panta pirmās daļas 7.punktam ņemti vērā lietderības apsvērumi.

[4.3] Disciplināratbildības likuma 9.panta pirmā daļa paredz divus atbildību mīkstinošus apstākļus. Neviens no tiem konkrētajā gadījumā nav saskatāms. Panta otrā daļa noteic, ka par atbildību mīkstinošiem apstākļiem var atzīt arī citus

apstākļus. Atbildību mīkstinošs apstāklis ir tāds, kas ietekmējis disciplinārpārkāpumu pēc būtības.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2021.gada 16.aprīļa spriedumu pieteikums noraidīts, pamatojoties uz turpmāk minētajiem argumentiem.

[5.1] Tiesa konstatēja, ka lietā ir strīds par to, vai pieteicēja ir izdarījusi disciplinārpārkāpumus un vai viņai pamatoti piemērots disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta.

[5.2] Saskaņā ar Disciplināratbildības likuma 3.panta pirmo daļu disciplinārpārkāpums ir amatpersonas ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarīta darbība vai bezdarbība, kas saistīta ar tās dienesta pienākumu pildīšanu un izpaužas kā tiesību aktos noteiktās kārtības un prasību neievērošana.

[5.3] Pārsūdzētajā lēmumā norādīts, ka pieteicēja ir izdarījusi sešus disciplinārpārkāpumus, pārkāpjot Dienesta gaitas likuma 6.panta pirmās daļas 1.–4.punktā noteiktos amatpersonas vispārīgos pienākumus: 1) ievērot Latvijas Republikas Satversmi, Latvijas Republikai saistošas starptautisko tiesību normas, likumus un citus normatīvos aktus; 2) godprātīgi pildīt doto amatpersonas zvērestu; 3) apzinīgi un godprātīgi pildīt amata pienākumus un augstāku amatpersonu rīkojumus (pavēles); 4) ievērot amatpersonām noteiktos ētikas principus.

Izvērtējusi pieteicējas iebildumus pret pārsūdzētajā lēmumā secinātajiem disciplinārpārkāpumiem, tiesa atzina turpmāk minēto.

[5.4] Attiecībā uz 1.pārkāpumu (*pieteicēja, nesaskaņojot ar Rīgas Centrālcietuma vadību, bez attaisnojoša iemesla 2020.gada 13.–14., 21.–22., 27.janvārī, 4.–6., 19.februārī dienesta pienākumu izpildes laikā nav atradusies dienesta vietā un nav pildījusi savus amata pienākumus*) pieteicēja nenoliedz, ka attiecīgajos datumos viņai noteiktajā darba laikā atradusies prombūtnē, taču norāda, ka tas noticis attaisnojošu apstākļu dēļ un bijis saskaņots ar Rīgas centrālcietuma vadību.

To, ka pieteicēja minētajos datumos ieradusies darbā ar nokavēšanos, kā arī atstājusi darbu pirms viņai noteiktā darba laika beigām, kā rezultātā nav veikusi savus dienesta pienākumus, pierāda Rīgas Centrālcietuma amatpersonu dienesta ziņojumi (*/pers. L/ 2020.gada 15.janvāra ziņojums lietas 1.sējuma 76.lapā, 23.janvāra ziņojums lietas 1.sējuma 81.lapā, /pers. G/ 2020.gada 22.janvāra ziņojums lietas 1.sējuma 80.lapā, /pers. M/ 2020.gada 28.janvāra ziņojums lietas 1.sējuma 72.lapā, /pers. L/ e-pastu izdrukas lietas 1.sējuma 65., 68., 70.lapā, /pers. N/ 2020.gada 15.janvāra ziņojums (ziņojumā norādīts, ka tas sastādīts 2019.gadā) lietas 1.sējuma 77.lapā*). Savos dienesta ziņojumos norādītos apstākļus par pieteicējas pieļautiem darba laika kavējumiem un dienesta pienākumu neizpildi Rīgas centrālcietuma uzraudzības daļas /amats/ /pers.L/ apstiprināja arī tad, kad tika nopratināts kā liecinieks tiesas sēdē (*liecība fiksēta tiesas sēdes protokolā, sk. lietas 2.sējuma 150.–151.lapu*). Savukārt pieteicēja konkrētus iebildumus pret dienesta ziņojumos norādītajiem faktiem par darba laika neievērošanu un ar to saistītu dienesta pienākumu neizpildi nav izteikusi.

Attiecībā uz savas regulārās prombūtnes saskaņošanu pieteicēja 2020.gada 5.februāra elektroniskā pasta vēstulē, kā arī 2020.gada 13.marta mediācijas sarunas laikā norādījusi, ka atļauja nedaudz kavēt darbu sakarā ar apstākļiem, kas saistīti ar viņas mazgadīgo bērnu, viņai dota 2019.gadā, kad viņa uzsākusi darbu Rīgas Centrālcietumā.

Saistībā ar minēto liecinieks /pers. G/ (Rīgas centrālcietuma uzraudzības daļas priekšnieks) tiesas sēdē liecināja, ka 2019.gadā, kad pieteicēja uzsākusi dienestu Rīgas Centrālcietumā, patiešām vairākas reizes saskaņota attaisnota pieteicējas prombūtne. Bijis saskaņots arī saraksts ar plānotajiem ārstu apmeklējumiem. Taču pēc kāda laika, kad saskaņotais saraksts bija beidzies, ar pieteicēju ticis runāts, ka ārstu apmeklējumi jāplāno ārpus darba laika vai arī jāņem darbnespējas lapas, jo no prombūtnes darba laikā cieš dienests. Pēc tam pieteicēja sākusi kavēt darbu, nesaņemot saskaņojumu prombūtnei un neiesniedzot kavējumu attaisnojošus dokumentus (*liecība fiksēta tiesas sēdes protokolā, sk. lietas 2.sējuma 147.lapas otru pusi–148.lapu*).

Tādējādi pieteicējas vispārīgā norāde par 2019.gadā dotu saskaņojumu neattaisno konkrētos 2020.gadā pieļautos darba kavējumus. Pieteicējai bija noteikts konkrēts darba laiks – no plkst.8.30 līdz 17.00. Pieteicējai kā amatpersonai bija pienākums to ievērot. No iepriekš minētajiem amatpersonu dienesta ziņojumiem, kā arī /pers. G/ liecības redzams, ka pieteicēja konkrētajos disciplinārlietā vērtētajos datumos nav saņēmusi augstāku amatpersonu piekrišanu ierasties dienesta izpildes vietā ar nokavēšanos, kā arī atstāt to pirms noteiktā darba laika beigām. Gadījumos, kad pieteicēja lūgusi atļauju atstāt darba vietu ātrāk par viņai noteiktā darba laika beigām, šie lūgumi ir noraidīti nepietiekama pamatojuma un nepieciešamības nodrošināt dienesta pienākumu izpildi dēļ. Neraugoties uz to, pieteicēja dienesta vietu patvaļīgi atstājusi. Tāpat pieteicēja nav izpildījusi augstāku amatpersonu prasības iesniegt dokumentus, kas attaisnotu prombūtnes konkrētos datumos.

Pieteicējas vispārīgi norādītais apstāklis, ka viņa audzina mazgadīgu bērnu, pats par sevi neattaisno šādu nesaskaņotu darba laika neievērošanu. Pieteicēja nav iesniegusi dokumentus, kas attaisnotu pieteicējas prombūtni konkrētajos datumos. Turklāt pieteicēja patvaļīgi kavējusi darbu arī citu iemeslu dēļ. Tā no /pers. L/ 2020.gada 15.janvāra ziņojuma (*lietas 1.sējuma 76.lapā*) redzams, ka pieteicēja 2020.gada 13.janvārī lūgusi /pers. L/ atļauju plkst.13.00 doties pie advokāta. /pers. L/ atteicis atļauju pieteicējai darba laikā apmeklēt advokātu. Neskatoties uz to, pieteicēja 2020.gada 13.janvāri plkst.13.05 nebija atrodama Rīgas Centrālcietumā. Līdz ar to pieteicējas amata pienākumu izpildei bija jānorīko cita amatpersona. Tāpat no /pers. G/ 2020.gada 22.janvāra ziņojuma (*lietas 1.sējuma 80.lapa*) redzams, ka 2020.gada 21.janvārī plkst.14.00 pieteicēja uz /pers. G/ darba galda nolikusi savu ziņojumu, ka plkst.15.00 ies pie zobārsta un vairs nebūs dienestā. /pers. G/ izskaidrojis pieteicējai nepieciešamību ārsta vizītes plānot ārpus dienesta laika un neatļāvis pieteicējai apmeklēt zobārstu. Tomēr pieteicēja 2020.gada 21.janvāri plkst.15.30 patvaļīgi atstājusi Rīgas Centrālcietumu.

Tiesa secināja, ka pieteicējas darbībās pamatoti konstatēts 1.pārkāpums, kas vērtējams kā sistemātiska darba laika

neievērošana un dienesta pienākumu nepildīšana. Pārsūdzētajā lēmumā pamatoti atzīts, ka pieteicējas regulārā prombūtne būtiski traucē iestādes darbu, jo dienesta pienākumi paliek nepildīti vai to pildīšanā jāiesaista citas amatpersonas, kura šajā laikā tiek atrautas no savu tiešo pienākumu pildīšanas.

[5.5] Attiecībā uz 2.pārkāpumu (*pieteicēja nepildīja tiešā priekšnieka, Rīgas Centrālcietuma Uzraudzības daļas /amats/ /pers. G/ rīkojumus iesniegt ziņojumus, izziņas, tāpat pieteicēja nepildīja Rīgas Centrālcietuma /amats/ /pers. H/ rīkojumu 2020.gada 16.janvārī ierasties uz sapulci, neievēroja subordināciju*) pieteicēja norādījusi, ka ir izpildījusi /pers. G/ *tiesiskos* rīkojumus. Taču pieteikumā nav pamatots, kāpēc pieteicēja uzskata par prettiesiskiem /pers. G/ rīkojumus iesniegt ziņojumus un citus dokumentus saistībā ar pieteicējas pieļautajiem darba laika kavējumiem un dienesta pienākumu neizpildi. Tiesa šāda veida rīkojumu prettiesiskumu nesaskata. Gluži pretēji, tie ir tieši vērsti uz tiesiskas dienesta gaitas nodrošināšanu un ar dienesta izpildi saistītu apstākļu noskaidrošanu. Līdz ar to pieteicējai tie bija jāizpilda.

Savukārt saistībā ar sapulci konstatējams, ka Rīgas Centrālcietuma priekšnieks /pers. H/ 2015.gada 15.janvārī nosūtīja pieteicējai uz e-pastu aicinājumu 2020.gada 16.janvārī plkst.16.00 ierasties uz cietuma administrācijas rīkotu atkārtotu sapulci (*pieteicēja nebija ieradusies uz divām iepriekš rīkotām sapulcēm (sk. aktus par pieteicējas neierašanos uz sapulcēm lietas 1.sējuma 66. un 67.lapā)*), lai pārrunātu ar pieteicējas dienesta pienākumu izpildi saistītus jautājumus. Vēstulē arī norādīts uz pieteicējas kā amatpersonas pienākumu ievērot subordināciju un izpildīt augstākas amatpersonas rīkojumus (*lietas 1.sējuma 75.lapa*).

Pieteicēja uz sapulci neieradās, bet tā vietā izvērsa e-pasta saraksti, kurā izteica citu amatpersonu godu aizskarošas, nievājošas, risināmā dienesta jautājuma kontekstā nebūtiskas un kopumā neadekvātas piezīmes, tostarp arī norādīja, ka sapulcē nepiedalīsies, jo viņai nav vēlmes un intereses to darīt (*minēto saraksti sk. lietas 1.sējuma 57.–63.lapā; akts par pieteicējas neierašanos uz sapulci lietas 1.sējkum 74.lapā*).

Tiesa secināja, ka pieteicēja nav izpildījusi augstāku amatpersonu rīkojumus iesniegt ar dienesta izpildi saistītus dokumentus, kā arī ierasties uz dienesta sapulci. Tādējādi pieteicēja nav ievērojusi subordināciju, tas ir, zemākas amatpersonas pienākumu izpildīt augstāku amatpersonu likumīgos rīkojumus. Turklāt no pieteicējas sūtītajām e-pasta vēstulēm sapulces sakarā redzams, ka pieteicēja tā vietā, lai izpildītu viņai adresētos rīkojumus, izsaka ar jautājuma būtību nesaistītas, destruktīvas, nievājošas un kolēģu cieņu pazemojošas piezīmes.

Līdz ar to tiesa atzina, ka 2.pārkāpums pieteicējas rīcībā konstatēts pamatoti.

[5.6] Attiecībā uz 3.pārkāpumu (*pieteicēja 2020.gada 18.februārī bez tiesiska pamata izmantoja dienesta transportlīdzekli, nesaskaņojot tā izmantošanu ar tiešo priekšnieku (neievēroja subordināciju), bet maldinot Rīgas Centrālcietuma /amats/ /pers. I/, ka dienesta transportlīdzekli izmantos ieslodzītā bojātas naudas maiņai, kas neietilpst pieteicējas amata pienākumos*) pieteicēja pieteikumā norādījusi, ka dienesta transportlīdzekli izmantojusi tiesiski, tā izmantošanas atļauju pieteicējai devis Rīgas Centrālcietuma /amats/ /pers. I/, kuru pieteicēja nav maldinājusi. Tāpat pieteicēja norāda, ka ir ievērojusi subordināciju.

Rīgas Centrālcietuma Uzraudzības daļas /amats/ /pers. O/ 2020.gada 25.marta ziņojumā norādījis, ka dienesta pienākumu pildīšanas laikā saņēmis informāciju par to, ka pieteicēja 2020.gada 18.februārī izmantojusi dienesta automašīnu, lai it kā brauktu uz banku mainīt valūtu. Pārbaudot cietuma autotransporta izmantošanas žurnālu, konstatēts ieraksts, ka pieteicēja 2020.gada 18.februārī plkst.14.15 izbraukusi ar dienesta automašīnu *VW Caddy* ar pamatojumu – naudas maiņa. Pieteicējas amata pienākumos nav pienākumu, kas būtu saistīti ar finanšu operācijām. Tāpat neviens no Uzraudzības daļas vadības nav uzdevis pieteicējai veikt šādas darbības. Tā kā valūtas maiņa neietilpst pieteicējas kā Uzraudzības daļas amatpersonas dienesta pienākumos, /pers. O/ radušās aizdomas par autotransporta izmantošanu personīgos nolūkos vai pieteicējas veiktām finanšu operācijām (*/pers. O/ dienesta ziņojums lietas 1.sējuma 118.lapā; attiecīgā cietuma autotransporta reģistrācijas žurnāla lapa lietas 1.sējuma 121.lapā*).

Rīgas Centrālcietuma /amats/ /pers. I/ 2020.gada 26.marta dienesta ziņojumā (*lietas 1.sējuma 123.lapa*) norādījis, ka 2020.gada 18.februārī īslaicīgi aizvietoja Rīgas Centrālcietuma priekšnieku. Viņa kabinetā ienākusi pieteicēja un lūgusi palīdzēt organizēt braucienu, jo viņai jāsamaina nauda. /pers. I/ detalizēti nepārzina pieteicējas amata pienākumus, tikai atcerējies, ka viņa tiešām darbojas ar ieslodzīto mantām. Papildus pieteicēja viņam teikusi, ka grāmatvede-kasiere jau teikusi pieteicējai, ka pieteicējai jābrauc uz banku samainīt saplēstās naudaszīmes. /pers. I/ nav pārbaudījis pieteicējas sniegtās ziņas un nav noskaidrojis, kāpēc pieteicēja nav vērsusies pie sava tiešā priekšnieka.

Savā dienesta ziņojumā minētos apstākļus /pers. I/ apstiprināja un plašāk izklāstīja tiesas sēdē sniegtajā liecībā (*fiksēta tiesas sēdes protokolā, sk. lietas 2.sējuma 155.lapas otru pusi–156.lapu*).

Pārvaldes centrālā aparāta Grāmatvedības daļas /amats/ /pers. P/ 2020.gada 27.marta dienesta ziņojumā (*lietas 1.sējuma 124.lapa*) norādījusi, ka 2020.gada februāra sākumā pie viņas vērsusies pieteicēja, kura jautājusi, ko viņai darīt ar ieslodzītā naudu, ja tā ir bojāta. /pers.P/ paskaidrojusi, ka bojāta nauda jāieliek aizzīmogotā aploksnē ar apraksta aktu un jānodod grāmatvedībā glabāšanā. /pers. P/ nekad nav pieteicējai norādījusi, ka viņai būtu jābrauc un jāmaina valūta.

Tiesa konstatēja, ka pārbaudot pieteicējas amata aprakstu (*lietas 2.sējuma 45.lapa*) un Rīgas Centrālcietuma priekšnieka 2019.gada 9.augusta rīkojumu Nr.60 ,,Par Uzraudzības daļas atbildīgo amatpersonu noteikšanu" (turpmāk – Rīkojums Nr.60)(*lietas 2.sējuma 132.–134.lapa*), nav atrodami tādi pieteicējas amata pienākumi, kas ietvertu naudas maiņu.

Savukārt atbilstoši Rīgas Centrālcietuma priekšnieka 2019.gada 16.maija rīkojumam Nr.44 ,,Par transportlīdzekļu izmantošanu dienesta un darba vajadzībām" 6.6.apakšpunktam amatpersona neizmanto dienesta transportlīdzekli privātām vajadzībām. Atbilstoši minētā rīkojuma 3.pielikuma 1.punktam amatpersona, kurai dienesta pienākumu izpildei nepieciešams transportlīdzeklis, to iepriekš saskaņo ar savu tiešo priekšnieku (*lietas 1.sējuma 14.lapa*).

Tiesa secināja, ka pieteicējai viņas amata pienākumu izpildes ietvaros nevarēja rasties dienesta nepieciešamība mainīt naudu. Kā norādīts /amats/ /pers. P/ ziņojumā, pieteicējai bija izskaidrots, ka bojāta ieslodzīto nauda jāievieto aizzīmogotā aploksnē un jānodod glabāšanā. Tāpat no /pers. O/ ziņojuma redzams, ka par pieteicēju amatā augstākas Uzraudzības daļas amatpersonas nav devušas pieteicējai rīkojumu doties uz banku mainīt naudu. Tādējādi, pamatojot dienesta automašīnas izmantošanas pieprasījumu ar nepieciešamību veikt ieslodzīto naudas maiņu, pieteicēja nav rīkojusies dienesta pienākumu izpildes interesēs, kā arī ir maldinājusi Rīgas Centrālcietuma /amats/ /pers. I/. Pieteicēja šajā sakarā ir apgājusi subordināciju, kuras ievērošana būtu novērsusi nepamatotu dienesta transportlīdzekļa izmantošanu. Proti, ja pieteicēja ar lūgumu izmantot dienesta automašīnu būtu vērsusies pie sava tiešā priekšnieka cietuma Uzraudzības daļā, tad augstāka Uzraudzības daļas amatpersona, kura ikdienā uzrauga pieteicējas dienesta izpildi un tādējādi pārzina pieteicējas dienesta pienākumus, būtu konstatējusi pamata neesību dienesta transportlīdzekļa izmantošanai un tā izmantošanu atteikusi. Apejot šo padotības ķēdi un vēršoties tieši pie Rīgas centrālcietuma /amats/, kurš ikdienā vada citu cietuma struktūrvienību (nevis Uzraudzības daļu) un tādējādi detalizēti nepārzina Uzraudzības daļas amatpersonu pienākumus, kā arī sniedzot viņam nepatiesu informāciju par it kā /amats/ dotu uzdevumu samainīt naudu, pieteicēja ir panākusi nepamatotu iespēju bez tiesiska pamata izmantot dienesta automašīnu.

Tiesa norādīja, ka pieteicējas rīcībā pamatoti konstatēts 3.pārkāpums, kas vērtējams kā apzināta manipulēšana ar subordināciju un nepatiesas informācijas sniegšana ar mērķi iegūt nepamatotu iespēju izmantot dienesta transportlīdzekli.

[5.7] Par 4.pārkāpumu (*pieteicēja 2020.gada 9.martā Rīgas Centrālcietuma 3.korpusa dežūrtelpā bez uzraudzības atstāja ieslodzīto mantas*) pieteikumā norādīts, ka pieteicēja nekad bez uzraudzības nav atstājusi ieslodzīto mantas.

Tomēr no Rīgas Centrālcietuma Uzraudzības daļas /amats/ /pers. R/ 2020.gada 9.marta ziņojuma (*lietas 1.sējuma 112.lapa*) konstatējams, ka pieteicēja 2020.gada 9.martā uz 3.korpusa dežūrtelpas galda atstāja divus atvērtus caurspīdīgus maisus, kuros atradās ieslodzīto personiskās mantas – naudasmaki, pulksteņi, bankas kartes, mobilie telefoni, atslēgas. Līdz darba laika beigām pieteicēja pēc mantām neatnāca. Tāpēc maisi tika nodoti dežūrdaļai. Šie apstākļi apstiprināti arī Rīgas Centrālcietuma Uzraudzības daļas /amats/ /pers. S/ un /pers. T/ ziņojumos (*lietas 1.sējuma 116., 117.lapa*).

Tādējādi tiesa konstatēja, ka 4.pārkāpuma izdarīšana – ieslodzīto mantu atstāšana bez uzraudzības – ir pierādīta.

[5.8] Attiecībā uz 5.pārkāpumu (*pieteicēja 2020.gada 12.martā bez attaisnojoša iemesla atteicās pildīt savus ar Rīkojumu Nr.19 noteiktos dienesta pienākumus – atteicās izsniegt ieslodzītajām personām aktus par Valsts policijas glabāšanā nodotajām ieslodzīto mantām*) pieteicēja pieteikumā norādījusi, ka nekad nav atteikusies ieslodzītajiem izsniegt aktus.

Tomēr šis pieteicējas vispārīgais apgalvojums ir pretrunā ar lietā konstatējamo, ka pieteicēja 2020.gada 12.martā Rīgas Centrālcietuma Uzraudzības daļas /amats/ /pers. G/ kategoriski atteikusies pildīt savus dienesta pienākumus un iepazīstināt ieslodzītos ar aktiem par mantu pieņemšanu, par ko iesniegusi rakstveida ziņojumu (*/pers. G/ 2010.gada 19.marta dienesta ziņojums lietas 1.sējuma 115.lapā*).

Pieteicēja savā 2020.gada 12.marta ziņojumā (*lietas 1.sējuma 114.lapa*) norādījusi, ka /amats/ /pers. G/ nav spējīgs kvalitatīvi organizēt un vadīt struktūrvienības darbu. Tāpēc pieteicēja lūdz nodot tālākai izpildīšanai (iepazīstināšanai pret parakstu) Uzraudzības daļas atbildīgajiem inspektoriem un vecākajiem inspektoriem pielikumā pievienotos aktus.

Rīgas Centrālcietuma administrācijas 2020.gada 13.marta tikšanās ar arodbiedrības pārstāvjiem un pieteicēju laikā pieteicēja atkārtoti atteicās iepazīstināt ieslodzītās personas ar aktiem par mantu pieņemšanu. Pieteicēja norādīja, ka, viņasprāt, tas jādara citām amatpersonām un ka pieteicējai nav laika (*lietas 1.sējuma 115.lapa*).

Tiesa norādīja, ka no minētā redzams, ka pieteicēja atteikusies nodot ieslodzītajiem aktus, tā vietā neatbilstoši savai kompetencei pieprasot, lai šis darbs tiktu uzticēts citām amatpersonām, jo pieteicējai nav laika. Proti, pieteicēja viņai noteikto amata pienākumu neizpildi attaisno ar subjektīvu nepatiku pret uzdotajiem pienākumiem, kā arī viedokli, ka viņai ir pārāk daudz amata pienākumu. Kā noskaidrots disciplinārlietas izmeklēšanā, pieteicējas apgalvojums par pārāk lielu pienākumu apmēru nav pamatots, jo pieteicējas amata pienākumu apmērs ir mazāks kā citiem inspektoriem. Turklāt ar Rīkojumu Nr.19 (*lietas 2.sējuma 136.–138.lapa*) tas ir vēl vairāk samazinājies.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa secināja, ka pieteicējas rīcībā konstatējams 5.pārkāpums – nepamatota atteikšanās izpildīt savus amata pienākumus, proti, izsniegt notiesātajām personām aktus par Valsts policijas glabāšanā nodotajām ieslodzīto mantām.

[5.9] Attiecībā uz 6.pārkāpumu (*pieteicēja 2019.gada jūlijā–septembrī deleģēja savu amata aprakstos un Rīkojumā Nr.60 noteikto uzdevumu izpildi ieslodzītajam /pers. K/, atklājot viņam citu ieslodzīto personu personas datus un dokumentus, kas saturēja ierobežotas pieejamības informāciju un kam bija noteikts statuss ,,dienesta vajadzībām''*) pieteicēja norādījusi, ka nekad nav deleģējusi uzdevumu izpildi ieslodzītajam /pers. K/; nekad nav atklājusi ieslodzītajam citu personu datus.

Tiesa konstatēja, ka šis pieteicējas apgalvojums ir pretrunā ar pierādījumiem.

Ieslodzītā /pers. K/ 2020.gada 15. un 20.aprīļa iesniegumos (*lietas 1.sējuma 154.–159.lapa*) citstarp norādīts, ka pieteicēja ilgstošā laika posmā uzdevusi ieslodzītajam veikt dažādus uzdevumus, tostarp pārbaudīt no Valsts policijas atsūtītās ieslodzīto personu mantas (salīdzināt, vai pavadrakstā par mantu nosūtīšanu minētās mantas patiešām ir atsūtītas).

Lietā ir Valsts policijas amatpersonu vēstules par konkrētu ieslodzīto personu mantu nosūtīšanu. Tās nodotas izpildei pieteicējai. Minēto vēstuļu pielikumos esošajos konkrēti identificētu ieslodzīto personu mantu sarakstos ir ar ieslodzītā /pers. K/ roku rakstīti teksti (*lietas 1.sējuma 138.–152.lapa*).

Tāpat liecinieks – bijušais Rīgas Centrālcietuma Uzraudzības daļas /amats/ /pers.V/ – tiesas sēdē liecināja, ka pieteicēja ilgstošā laika periodā, tostarp liecinieka klātbūtnē, uzdevusi ieslodzītajam /pers. K/ pārbaudīt ieslodzīto mantas,

salīdzināt to faktisko sastāvu ar Valsts policijas sastādīto mantu sarakstu. Ja bijuši kādi mantu, piemēram, mobilo telefonu, vizuāli bojājumi, tad ieslodzītais ar savu roku to pierakstījis aktā, kuru pēc tam parakstījusi pieteicēja (*liecība fiksēta tiesas sēdes protokolā, lietas 2.sējuma 153.–154.lapa*).

Tiesa norādīja, ka tādējādi lietā ir pierādīts, ka pieteicēja sistemātiski uzdevusi ieslodzītajam /pers. K/ veikt viņas dienesta pienākumos ietilpstošas darbības, kas ietver arī citu ieslodzīto personas datu atklāšanu /pers. K/.

Tādējādi 6.pārkāpuma izdarīšana ir pierādīta.

[5.10] Pieteicēja norāda, ka viņai piemērotais disciplinārsods nav samērīgs. Soda noteikšanā neesot ņemti vērā atbildību mīkstinoši apstākļi un neesot izdarīti lietderības apsvērumi.

Disciplināratbildības likuma 13.panta otrā daļa noteic, ka amatpersonai var piemērot šādus disciplinārsodus: 1) piezīmi; 2) rājienu; 3) mēneša amatalgas samazināšanu par 10–20 procentiem no mēneša amatalgas uz laiku no viena mēneša līdz sešiem mēnešiem; 4) pazemināšanu dienesta pakāpē par vienu pakāpi uz laiku no sešiem mēnešiem līdz vienam gadam; 5) pazemināšanu amatā; 6) atvaļināšanu no dienesta.

Sākotnējā lēmuma motīvu daļā ir norādīti pieteicējai piemērojamie disciplinārsodi par katru no pārkāpumiem: par 1. un 2.pārkāpumu – mēneša amatalgas samazināšana par 20 procentiem uz trīs mēnešiem; par 3. un 4.pārkāpumu – pazemināšana dienesta pakāpē par vienu pakāpi uz laiku no sešiem mēnešiem līdz vienam gadam; par 5. un 6.pārkāpumu – atvaļināšana no dienesta.

Savukārt lēmuma rezolutīvajā daļā pieteicējai par viņas izdarīto disciplinārpārkāpumu kopumu, proti, par Dienesta gaitas likuma 6.panta 1.–4.punkta, Rīgas Centrālcietuma Uzraudzības daļas /amata/ amata apraksta 5.1., 5.2., 5.8., 5.18., 5.20.apakšpunkta, pārvaldes 2017.gada 24.maija iekšējo noteikumu Nr.1/2-n-16 ,,Darba kārtības noteikumi" 33. un 34.punkta, Rīgas Centrālcietuma priekšnieka 2019.gada 9.augusta rīkojuma Nr.60 ,,Par Uzraudzības daļas atbildīgo amatpersonu noteikšanu" 16.2. un 16.3.apakšpunkta, pārvaldes 2008.gada 2.decembra iekšējo noteikumu Nr.1/15-2kod. ,,Ieslodzījuma vietu pārvaldes Ētikas kodekss" 6.1., 6.3.–6.5.apakšpunkta, 7., 8., 10., 11., 14., 16., 17., 19. un 20.punkta pārkāpumu, piemērots disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta.

Tiesa secināja, ka sākotnējā lēmuma (kas atstāts negrozīts ar pārsūdzēto lēmumu) tiesiskās sekas ir disciplinārsoda – atvaļināšana no dienesta – piemērošana pieteicējai par visu izdarīto disciplinārpārkāpumu kopumu.

Pretēji pieteicējas norādītajam, iestāde ir izdarījusi lietderības apsvērumus par piemēroto sodu. Sākotnējā lēmumā šajā sakarā norādīts, ka pieteicējas izdarītie pārkāpumi (subordinācijas neievērošana, nepatiesas informācijas sniegšana ar mērķi izmantot dienesta transportlīdzekli, neattaisnota dienesta atstāšana, atteikšanās pildīt savus tiešos amata pienākumus, mantu un citu ieslodzīto datu nodošana ieslodzītajai personai ar mērķi deleģēt savu amata pienākumu izpildi ieslodzītajam, amatpersonas ētikas normu pārkāpumi) klaji negatīvi var ietekmēt dienesta reputāciju. Šādos apstākļos vieglāks sods nesasniegtu soda mērķi. Pieteicējai viņas dienesta pienākumi ir bijuši zināmi. To izpilde nav vērtējama kā neskaidra, sarežģīta, vai neizpildāma apjoma dēļ. Pieteicējas regulāro pārkāpumu raksturs un tendence neievērot vadības rīkojumus, nepakļauties darba kārtības noteikumiem, vispārpieņemtajām ētikas prasībām nozīmē, ka pieteicējas dienesta pienākumu izpilde ir papildus jākontrolē, lai gan amatpersonai jābūt spējīgai savus amata pienākumus veikt patstāvīgi. Pieteicējas prettiesiskā rīcība liek apšaubīt viņas godaprātu. Tādējādi disciplinārsods par izdarīto pārkāpumu kopību – atvaļināšana no dienesta – nodrošinās disciplinārsoda piemērošanas mērķi. Amatpersonu ētiskai, atbildīgai un godīgai rīcībai jābūt vienam no būtiskākajiem valsts pārvaldes darbības kritērijiem. Šis mērķis attiecībā uz pieteicēju var tikt sasniegts, tikai atvaļinot pieteicēju no dienesta. Ar to arī var tikt panākta citu amatpersonu atturēšana no disciplinārpārkāpumu izdarīšanas.

Pārsūdzētajā lēmumā vēl papildus norādīts, ka pieteicējai piemērotais disciplinārsods konkrētajos apstākļos ir samērīgs ar pieteicējas izdarītajiem disciplinārpārkāpumiem un viņas atbildības pakāpi un attieksmi pret sekām. Konkrētajā gadījumā soda mērķi nevar sasniegt ar vieglāku sodu. Tā kā uz lietā noskaidroto apstākļu un iegūto pierādījumu pamata secināms, ka pieteicēja zaudējusi iestādes uzticību, cita soda veida piemērošana nav iespējama. No disciplinārlietā noskaidrotajiem faktiem un iegūtajiem pierādījumiem secināms, ka pieteicējas prettiesiskās ar nodomu izdarītās rīcības dēļ ir traucēta Rīgas Centrālcietuma darbība, pieteicējai kārtojot savu dienesta pienākumu izpildes laiku pēc saviem ieskatiem, nepildot Rīgas centrālcietuma priekšnieka un tiešā priekšnieka likumīgos rīkojumus, bez jebkāda tiesiska pamata izmantojot dienesta transportlīdzekli, apejot tiešo priekšnieku, sniedzot nepatiesu informāciju augstākai amatpersonai, nepamatoti atstājot ieslodzīto mantas bez uzraudzības, kā arī atsakoties pildīt viņai uzdotos amata pienākumus, nepamatoti aizbildinoties ar lielo darba apjomu, iesaistot notiesāto personu savu amata pienākumu izpildē, kā rezultātā notiesātajai personai izpausta dienesta informācija un personu dati. Viss minētais liecina, ka pieteicēja nav spējīga patstāvīgi pildīt savus amata pienākumus. Viņa ir pastāvīgi kontrolējama, bet tas ir papildu slogs citām amatpersonām. Disciplinārās sodīšanas mērķis nav saistīts ar amatpersonas interešu nostādīšanu augstāk par sabiedrības interesēm. Ir jānodrošina tiesiska valsts pārvaldes darbība.

Pārsūdzētajā lēmumā par atbildību mīkstinošu apstākli atzīts pieteicējai 2010.gadā piešķirtais apbalvojums – pateicība. Taču vienlaikus atzīts, ka tas neietekmē lēmumu pēc būtības.

Tiesa atzina, ka minētie lietderības apsvērumi ir izdarīti pienācīgi un nepieļaujot rīcības brīvības izdarīšanas kļūdu. Tiesa pilnībā pievienojas pārvaldes vērtējumam, ka minēto pieteicējas izdarīto diciplinārpārkāpumu apjoms un raksturs nav savienojams ar turpmāku atrašanos amatpersonas statusā. Pieteicēja ilgstošā laika periodā ir rīkojusies augstākajā mērā nihilistiski un neētiski, būtībā ir ignorējusi savus dienesta pienākumus un ētiskas uzvedības principus, ar savu rīcību radot būtiskus traucējumus iestādes darbā un apdraudot valsts pārvaldes reputāciju. Šāda persona nevar turpināt atrasties valsts dienestā.

Tiesa norādīja, ka šajā sakarā pilnībā nepamatots ir pieteicējas pārstāvja vairākkārt tiesas sēdē uzsvērtais arguments, ka

pieteicējas izdarītie pārkāpumi nevar tikt vērtēti kā rupji, jo pieteicēja ne reizi nav ieradusies darbā alkohola reibumā. Ierašanās darbā alkohola reibumā nav vienīgā pazīme, kas liecina par pārkāpuma smagumu.

Tāpat pieteicēja nepamatoti norādījusi, ka pārvaldei bija jāņem vērā atbildību mīkstinošs apstāklis – pieteicējai ir mazgadīgs bērns, kuram noteikta invaliditāte. Apstāklis, ka pieteicēja audzina mazgadīgu bērnu, nekādi neattaisno pieteicējas izdarītos rupjos dienesta disciplīnas un ētikas normu pārkāpumus un nevar novest pie situācijas, ka pieteicēja turpina atrasties dienestā.

Nav pamatots arī pieteicējas arguments, ka nav saprotams, kādām svarīgām valsts vai sabiedrības interesēm pieteicēja ir nodarījusi kaitējumu. Pieteicējas izdarītie pārkāpumi ir nodarījusi būtisku kaitējumu valsts pārvaldes tiesiskas un efektīvas darbības interesēm, kā arī valsts pārvaldes reputācijai.

Visbeidzot nav pamatots pieteicējas arguments, ka sākotnējā lēmumā nav norādīta piemēroto sodu pamatojošā tiesību norma. Sākotnējā lēmuma rezolutīvās daļas ievadā ir norādīts Disciplināratbildības likuma 13.panta otrās daļas 6.punkts, kurā paredzēts disciplinārsods – atvaļināšanas no dienesta.

[5.11] Tiesa atzina, ka pieteicēja ir izdarījusi disciplinārpārkāpumus, kuri nav savienojami ar turpmāku pieteicējas atrašanos valsts dienestā. Līdz ar to pārsūdzētais lēmums par pieteicējas atvaļināšanu no dienesta ir tiesisks un pamatots, savukārt pieteikums ir noraidāms.

[6] Par Administratīvās rajona tiesas 2021.gada 16.aprīļa spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību, norādot turpmāk minēto.

[6.1] Spriedumā tiesa ir atsaukusies uz visiem disciplinārpārkāpumiem, bet nav vērtējusi katra piemērotā disciplinārsoda samērību un lietderību ar izdarītajiem disciplinārpārkāpumiem. Pieteicēja uzskata, ka vairāku disciplinārsodu esamība kā kopība nedod pamatu piemērot bargāko disciplinārsodu – atvaļināšanu no dienesta, bet gan nosaka tā bargākā soda piemērošanu kāds paredzēts par konkrēta disciplinārpārkāpuma izdarīšanu. Konkrētajā gadījumā neviens no lietā konstatējamiem disciplinārpārkāpumiem pēc sava rakstura nav būtisks pārkāpums un neveido pārkāpumu atkārtotību.

[6.2] No sprieduma redzams, ka tiesa, vērtējot 1.pārkāpumu par darba laika neievērošanu un dienesta pienākumu nepildīšanu 2020.gada janvārī un februārī, nav objektīvi izvērtējusi apstākļus, pie kādiem šie darba kavējumi radušies un cik ilgstoši tie ir bijuši. Vēl jo vairāk nav vērtēts apstāklis, ka pieteicēja kopš 2019.gada īslaicīgos darba kavējumus bija saskaņojusi ar tiešo vadītāju un paļāvās, ka līdz noteiktu apstākļu maiņai viņai šī iespēja netiks liegta. Tiesa konstatējusi, ka pieteicēja par savu prombūtnes laiku ir vērsusies un informējusi tiešos vadītājus, kuri lietā nenoskaidrotu apsvērumu dēļ nav devuši savu atļauju, lai gan tāda pirms tam ir bijusi. Ne pārvaldes lēmumos, ne spriedumā nav konstatēts un pierādīts kā pieteicējas īslaicīgā prombūtne būtiski traucējusi pārvaldes darbu un kādi dienesta pienākumi konkrētajos datumos netika izpildīti. Pieteicēja uzskata, ka viens konstatēts gadījums (2020.gada 13.janvārī), kad citam darbiniekam bija jāpieņem ieslodzīto mantas, pats par sevi nenorāda uz sistemātisku pienākumu nepildīšanu.

[6.3] Tiesa nav pienācīgi izvērtējusi spriedumā konstatētā 3.pārkāpuma izdarīšanas apstākļus un piemēroto disciplinārsodu. Tiesa nepamatoti atzinusi, ka pieteicēja dienesta transporta līdzekli izmantojusi tādu amata pienākumu pildīšanai, kas nav noteikti viņas amata aprakstā. Viņai ir bijušas piešķirtas tiesības izmantot dienesta transporta līdzekli dienesta vajadzībām un viņa pildījusi arī tādus dienesta pienākumus, kas nav atrunāti amata aprakstā, bet kuru neizpilde traucētu iestādes funkciju izpildi. Līdz ar to pieteicēja uzskata, ka pie šādiem apstākļiem nav iespējama Rīgas Centrālcietuma /amats/ /pers. I/ maldināšana.

[6.4] Spriedumā norādīto 4. un 5.pārkāpumu tiesa nav izvērtējusi kopsakarā ar pieteicējas amata aprakstā noteiktajiem amata pienākumiem. No pieteicējas amata apraksta izriet, ka pieteicējai bija pienākums kontrolēt dokumentu aizpildīšanas procesu, nevis veikt ieslodzīto mantu saņemšanu vai izsniegšanu un aktu izsniegšanu ieslodzītajām personām. Ņemot vērā, ka pieteicējas amata pienākumos ietilpa kontrolēt daļas inspektoru, jaunāko inspektoru, vecāko uzraugu un uzrauga darbu, pieteicēja sastādīja rakstisku ziņojumu, lūdzot nodot tālākai izpildīšanai pielikumā pievienotos aktus. Līdz ar to pieteicēja uzskata, ka ir veikusi amata aprakstā noteikto pienākumu izpildi, proti, dokumentu aizpildīšanas procesa kontrolēšanu un atteikusies pildīt papildus uzliktos pienākumus.

[6.5] Tiesa nepamatoti atzinusi par pierādītu spriedumā norādīto 6.pārkāpumu, jo pieteicēja nekad nav deleģējusi savu pienākumu izpildi ieslodzītajam /pers. K/, kā arī nav atklājusi viņam citu personu datus. Disciplinārlietā nav veikta rokraksta ekspertīze, kas apstiprinātu, ka lietai pievienotajos personas mantu sarakstos ierakstus ir veicis /pers. K/.

[7] Pārvalde rakstveida paskaidrojumā apelācijas sūdzību uzskata par nepamatotu, jo tiesa ir veikusi objektīvu faktisko apstākļu izvērtējumu, ņemot vērā gan apstākļus, kādos pieteicēja ir pieļāvusi disciplinārpārkāpumu, gan veicot objektīvo izmeklēšanu, pieaicinot lieciniekus patieso apstākļu noskaidrošanai, gan arī izvērtējot pieteicējai katra piemērotā disciplinārsoda samērīgumu.

Motīvu daļa

[8] Rakstveida procesā pārbaudījusi lietas materiālus un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicējas apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[9] Izvērtējusi pirmās instances tiesas sprieduma pamatojumu kopsakarā ar procesa dalībnieku sniegtajiem paskaidrojumiem un pieteicējas pieteikumā un apelācijas sūdzībā ietvertajiem argumentiem un liecinieku liecībām,

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, piemērojusi atbilstošās tiesību normas un pareizi tās interpretējusi, pirmās instances tiesas izdarītie secinājumi ir pareizi un pietiekami, tādēļ apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai, atzīstot pirmās instances tiesas spriedumā sniegto pamatojumu par pilnībā pietiekamu, un atkārtoti izvērstāku argumentu izklāstu nenorāda.

Papildus par pieteicējas apelācijas sūdzības argumentiem apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

[10] Attiecībā uz 1.pārkāpumu pieteicēja apelācijas sūdzībā norādījusi, ka tiesa nav vērtējusi apstākli, ka pieteicēja kopš 2019.gada īslaicīgos darba kavējumus bija saskaņojusi ar tiešo vadītāju un paļāvās, ka līdz noteiktu apstākļu maiņai viņai šī iespēja netiks liegta. Tiesa konstatējusi, ka pieteicēja par savu prombūtnes laiku ir vērsusies un informējusi tiešos vadītājus, kuri lietā nenoskaidrotu apsvērumu dēļ nav devuši savu atļauju, lai gan tāda pirms tam ir bijusi. Ne pārvaldes lēmumos, ne spriedumā nav konstatēts un pierādīts kā pieteicējas īslaicīgā prombūtne būtiski traucējusi pārvaldes darbu un kādi dienesta pienākumi konkrētajos datumos netika izpildīti. Pieteicēja uzskata, ka viens konstatēts gadījums (2020.gada 13.janvārī), kad citam darbiniekam bija jāpieņem ieslodzīto mantas, pats par sevi nenorāda uz sistemātisku pienākumu nepildīšanu.

Administratīvā apgabaltiesa ir izvērtējusi pieteicējas argumentus un konstatē, ka no lietas materiāliem izriet, ka pieteicēja, nesaskaņojot ar Rīgas centrālcietuma vadību, darba laikā prombūtnē ir bijusi nevis izņēmuma gadījuma dēļ, bet vairākkārtīgi, kas liecina par nesaskaņotās prombūtnes regularitāti un sistemātiskumu (*/pers. L/ 2020.gada 15.janvāra ziņojums lietas 1.sējuma 76.lapā, 23.janvāra ziņojums lietas 1.sējuma 81.lapā, /pers. G/ 2020.gada 22.janvāra ziņojums lietas 1.sējuma 80.lapā, /pers. M/ 2020.gada 28.janvāra ziņojums lietas 1.sējuma 72.lapā, /pers. L/ e-pastu izdrukas lietas 1.sējuma 65., 68., 70.lapā, /pers. N/ 2020.gada 15.janvāra ziņojums* (*ziņojumā norādīts, ka tas sastādīts 2019.gadā*) *lietas 1.sējuma 77.lapā*). Apstāklis, ka tikai vienreiz citam darbiniekam bija jāpārņem pieteicējas pienākumu izpilde nenozīmē to, ka pieteicēja var darba laikā atrasties prombūtnē, nesaskaņojot to ar tiešo darba vadītāju, jo no Ieslodzījuma vietu pārvaldes Rīgas centrālcietuma Uzraudzības daļas /amata/ amata apraksta, Rīkojuma Nr.60 un Rīkojuma Nr.19 izriet, ka vairāku pienākumu izpildīšanai svarīga ir pieteicējas klātbūtne un tūlītēja reaģēšana situācijā (*lietas 2.sējuma 45., 133., 137. lapa*).

Pieteicēja apelācijas sūdzībā norādījusi, ka īslaicīgos darba kavējumus bija saskaņojusi ar tiešo darba vadītāju, tāpēc paļāvās, ka līdz noteiktu apstākļu maiņai viņai šī iespēja netiks liegta.

Liecinieks /pers. G/ (Rīgas centrālcietuma uzraudzības daļas priekšnieks) tiesas sēdē liecināja, ka 2019.gadā, kad pieteicēja uzsākusi dienestu Rīgas Centrālcietumā, patiešām vairākas reizes tika savstarpēji saskaņota pieteicējas attaisnotā prombūtne, saskaņojot arī sarakstu ar plānotajiem ārstu apmeklējumiem, tomēr pēc tam, kad šis saraksts bija beidzies, pieteicējai tika norādīts, ka ārstu apmeklējumus nepieciešams plānot ārpus darba laika vai arī jāņem darbnespējas lapas, jo prombūtnes laikā cieš dienests. Tomēr pēc tam pieteicēja sākusi kavēt darbu, nesaņemot saskaņojumu prombūtnei un neiesniedzot kavējumu attaisnojošus dokumentus (*tiesas sēdes protokols, lietas 2.sējuma 147., 148.lapa*).

Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka pieteicējas vispārīgā norāde par 2019.gadā veikto saskaņojumu nedod pamatu paļauties uz to, ka, nesaņemot saskaņojumu konkrētajai prombūtnei un neiesniedzot kavējumu attaisnojošus dokumentus, pieteicējas īslaicīga atrašanās prombūtnē automātiski tiktu uzskatīta par saskaņotu un pieļaujamu. Pieteicējas rīcība, nesaskaņojot prombūtni un neiesniedzot attaisnojošus dokumentus, ir novedusi pie disciplinārpārkāpuma. Šāda pietiecējas rīcība ir tiešā pretrunā ar Ieslodzījuma vietu pārvaldes Rīgas centrālcietuma Uzraudzības daļas /amata/ amata apraksta 4.punktu, 5.1., 5.2., 5.4. un 5.12.apakšpunktu, kā arī 12.5., 5.11. un 5.12.apakšpunktu (*lietas 2.sējuma 45.lapa*).

Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka no lietas materiāliem izriet, ka saskaņā ar amata apraksta 5.8.apakšpunktu pieteicējas kontrolē ir uzraudzība pār daļas inspektoru, jaunāko inspektoru, vecāko uzraugu un uzraugu darbu, kuri veic savus amata pienākumus šajā uzraudzības objektā, kā arī nepieciešamo metodisko norādījumu sniegšana. Savukārt atbilstoši 5.12.apakšpunktam pieteicējas kontrolē ir ieslodzīto iekšējās kārtības noteikumu ievērošana.

Administratīvās apgabaltiesas ieskatā ir kritiski vērtējama situācija, ka persona, kuras darba pienākumi saistīti ar citu darbinieku darba kontroli un uzraudzību, kā arī kontroli pār ieslodzīto iekšējās kārtības ievērošanu, neievēro noteikto darba laiku un bez darba tiešā vadītāja saskaņojuma darba laikā atrodas prombūtnē. Ir būtiski, lai pieteicēja būtu klātesoša un pilda amata pienākumus tai noteiktajā darba laikā, kad arī citām amatpersonām ir darba laiks, jo pieteicējas darba pienākumi ir pildāmi, sadarbojoties ar citām amatpersonām, turklāt no pieteicējas pienākumu izpildes ir atkarīga arī citu amatpersonu pienākumu izpilde. Tāpat tieši darba laikā augstākas amatpersonas pieteicējas pienākumu izpildi atbilstoši var vadīt, dodot uzdevumus un norādījumus, iesaistot uzdevumu izpildē, un kontrolēt. Pieteicējas rīcība, darba laikā, atrodoties nesaskaņotā prombūtnē, vērtējama kā neatbilstoša godprātīgai rīcībai pret valsts pārvaldi, tiešo vadītāju, kā arī citām strādājošām personām.

Izvērtējot disciplinārpārkāpuma izdarīšanas apstākļus un raksturu, Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka par 1.pārkāpumu pieteicējai piemērotais Disciplināratbildības likuma 13.panta otrās daļas 3.punktā noteiktais disciplinārsods - mēneša amatalgas samazināšana par 20 procentiem uz trijiem mēnešiem uzskatāms par samērīgu un konkrētajiem apstākļiem atbilstošu.

[11] Pieteicēja uzskata, ka tiesa nav pienācīgi izvērtējusi spriedumā konstatētā 3.pārkāpuma izdarīšanas apstākļus un piemēroto disciplinārsodu. Pieteicējas ieskatā tiesa nepamatoti atzinusi, ka viņa dienesta transporta līdzekli izmantojusi tādu amata pienākumu pildīšanai, kas nav noteikti viņas amata aprakstā. Pieteicēja apelācijas sūdzībā norāda, ka viņai ir bijušas

piešķirtas tiesības izmantot dienesta transporta līdzekli dienesta vajadzībām un viņa pildījusi arī tādus dienesta pienākumus, kas nav atrunāti amata aprakstā, bet kuru neizpilde traucētu iestādes funkciju izpildi. Līdz ar to pieteicēja uzskata, ka pie šādiem apstākļiem nav iespējama Rīgas Centrālcietuma /amats/. /pers. I/ maldināšana.

Apgabaltiesa nepiekrīt, ka pirmās instances tiesa nav pienācīgi izvērtējusi 3.pārkāpuma izdarīšanas apstākļus. Pirmās instances tiesa, rūpīgi un vispusīgi izvērtējot 3.pārkāpuma izdarīšanas apstākļus, pamatoti atzina, ka pieteicējas rīcībā ir konstatēts 3.pārkāpums, kas vērtējams kā apzināta manipulēšana ar subordināciju un nepatiesas informācijas sniegšana ar mērķi iegūt nepamatotu iespēju izmantot dienesta transportlīdzekli.

Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka no pieteicējas amata apraksta, Rīkojuma Nr.60 vai Rīkojuma Nr.19 neizriet pienākums veikt ieslodzīto naudas līdzekļu maiņu (*lietas 2.sējuma 45., 133., 137.lapa)*. Arī pieteicēja nav norādījusi nevienu konkrētu ārējā vai iekšējā normatīvā akta normu, pārvaldes vai augstākas amatpersonas rīkojumu vai amata apraksta punktu, no kuras skaidri izrietētu šāds pieteicējas pienākums. Turklāt atbilstoši Rīgas Centrālcietuma priekšnieka 2019.gada 16.maija rīkojuma Nr.44 "Par transportlīdzekļa izmantošanu dienesta un darba vajadzībām" 3.pielikuma 1.punktam pieteicējai jebkurā gadījumā dienesta transportlīdzekļa izmantošana dienesta vajadzībām bija jāsaskaņo ar tiešo priekšnieku, ievērojot pārvaldes subordinācijas attiecības, jo tieši tiešais priekšnieks vislabāk pārzina pieteicējas dienesta pienākumus (*lietas 1.sējuma 14.lapa*).

Pirmās instances tiesa pareizi secināja, ka pieteicējai viņas amata pienākumu izpildes ietvaros nevarēja rasties dienesta nepieciešamība mainīt naudu.

No /amats/ /pers. P/ ziņojuma izriet, ka pieteicējai bija izskaidrots, ka bojāta ieslodzīto nauda jāievieto aizzīmogotā aploksnē un jānodod glabāšanā. Arī no /pers. O/ ziņojuma redzams, ka par pieteicēju amatā augstākas Uzraudzības daļas amatpersonas nav devušas pieteicējai rīkojumu doties uz banku mainīt naudu. Tādējādi, pamatojot dienesta automašīnas izmantošanas pieprasījumu ar nepieciešamību veikt ieslodzīto naudas maiņu, pieteicēja nav rīkojusies dienesta pienākumu izpildes interesēs, kā arī ir maldinājusi Rīgas Centrālcietuma /amats/ /pers. I/. Pieteicēja šajā sakarā ir apgājusi subordināciju, kuras ievērošana būtu novērsusi nepamatotu dienesta transportlīdzekļa izmantošanu.

[12] Apelācijas sūdzībā norādīts, ka spriedumā norādīto 4. un 5.pārkāpumu tiesa nav izvērtējusi kopsakarā ar pieteicējas amata aprakstā noteiktajiem amata pienākumiem. No pieteicējas amata apraksta izriet, ka pieteicējai bija pienākums kontrolēt dokumentu aizpildīšanas procesu, nevis veikt ieslodzīto mantu saņemšanu vai izsniegšanu un aktu izsniegšanu ieslodzītajām personām. Ņemot vērā, ka pieteicējas amata pienākumos ietilpa kontrolēt daļas inspektoru, jaunāko inspektoru, vecāko uzraugu un uzrauga darbu, pieteicēja sastādīja rakstisku ziņojumu, lūdzot nodot tālākai izpildīšanai pielikumā pievienotos aktus. Līdz ar to pieteicēja uzskata, ka ir veikusi amata aprakstā noteikto pienākumu izpildi, proti, dokumentu aizpildīšanas procesa kontrolēšanu un atteikusies pildīt papildus uzliktos pienākumus.

No lietas materiāliem izriet, ka 2020.gada 9.martā pieteicēja uz 3.korpusa dežūrtelpas galda atstājusi divus atvērtus caurspīdīgus maisus, kuros atradušās ieslodzīto mantas - naudas maki, pulksteņi, bankas kartes, mobilie telefoni un atslēgas (*lietas 1.sējuma 112.,116.,117.lapa*). Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka, ja mantas tika nodotas pieteicējas rīcībā, tad pieteicējai pret nodotajām ieslodzīto mantām bija jāizturas ar pienācīgu rūpību un atbildību. Pieteicējas rīcība, atstājot mantas bez uzraudzības, neliecina par apzinīgu pienākumu veikšanu.

No lietas materiāliem izriet, ka pieteicēja ir atteikusies izsniegt notiesātajām personām aktus par Valsts policijas glabāšanā nodotajām ieslodzīto mantām, jo pieteicējas ieskatā šie pienākumi jāpilda konkrētām Cietuma korpusos nodarbinātām amatpersonām, turklāt pieteicējai tam nav laika (*lietas 1.sējuma 115.lapa*).

Saskaņā ar Rīkojuma Nr.19 16.2.apakšpunktu pieteicējai ir pienākums atbildēt par ieslodzīto mantu pieņemšanu/nodošanu no valsts institūciju amatpersonām un atbildēt par pieņemto ieslodzīto personīgo mantu atbilstošu dokumentācijas lietvedību, kā arī saskaņā ar amata apraksta 5.20.apakšpunktu pieteicējas pienākums ir kontrolēt ieslodzīto personu mantu nodošanu/saņemšanu no ieslodzīto personīgo mantu noliktavas, attiecīgi arī nepieciešamās dokumentācijas aizpildīšanas procesu. Tātad no 16.2.apakšpunkta satura izriet, ka pieteicējas dienesta pienākumos ietilpst arī atbildēt par aktu izsniegšanu ieslodzītajām personām. Neskatoties uz to, pieteicējai ir arī pienākums kontrolēt nepieciešamās dokumentācijas aizpildīšanu, kas saistīta ar ieslodzīto personu mantu nodošanu/saņemšanu. Tāpat pieteicējai ir pienākums izpildīt augstāku amatpersonu rīkojumus, kas nozīmē arī to, ka pieteicējai ir jāizsniedz ieslodzītajām personām aktus par Valsts policijas glabāšanā nodotajām ieslodzīto mantām.

Administratīvās apgabaltiesas ieskatā ir nepieļaujama situācija, kurā pieteicēja atsakās izsniegt ieslodzīto personu aktus par Valsts policijas glabāšanā nodotajām ieslodzīto mantām, attaisnojot to ar laika trūkumu. Pieteicēja ir atbildīga par pieņemto ieslodzīto personīgo mantu dokumentāciju, turklāt, pildot savus amata pienākumus, jāorganizē darba laiks tā, lai to pilnvērtīgi izmantotu amata pienākumu veikšanai. Tāpat arī apgabaltiesas ieskatā būtisks ir apstāklis, ka, salīdzinot Rīkojumu Nr.19 ar Rīkojumu Nr.60, secināms, ka pārvaldes vadība pieteicējas pienākumu apjomu šajā laika periodā ir samazinājusi (*lietas 2.sējuma 133., 137.lapa*).

Tādējādi, ņemot vērā pirmās instances tiesas konstatēto attiecībā par 5.pārkāpumu, kam pievienojās arī apgabaltiesa, un šajā punktā norādīto, apgabaltiesa uzskata, ka pieteicēja nepamatoti ir atteikusies izpildīt savus amata pienākumus, proti, izsniegt notiesātajām personām aktus par Valsts policijas glabāšanā nodotajām ieslodzīto mantām.

[13] Pieteicēja apelācijas sūdzībā norādījusi, ka tiesa nepamatoti atzinusi par pierādītu 6.pārkāpumu, jo pieteicēja nekad nav deleģējusi savu pienākumu izpildi ieslodzītajam /pers. K/, kā arī nav atklājusi viņam citu personu datus. Disciplinārlietā nav veikta rokraksta ekspertīze, kas apstiprinātu, ka lietai pievienotajos personas mantu sarakstos ierakstus ir

veicis /pers. K/. Tāpat arī /pers. K/ nav norādījis to, kādus konkrēti citu personu datus ir ieguvis.

Izvērtējot /pers. K/ 2020.gada 15.aprīļa un 20.aprīļa iesniegumus (*lietas 1.sējuma 154.-159.lapa*) kopsakarā ar lietas materiāliem pievienoto Valsts policijas amatpersonu vēstuļu par konkrētu ieslodzīto personu mantu nosūtīšanu pielikumos esošajiem konkrēti identificētu ieslodzīto personu mantu sarakstiem, kuros atrodami arī ar ieslodzītā /pers. K/ roku rakstīti teksti (*lietas 1.sējuma 138.-152.lapa*), kā arī ņemot vērā 2021.gada 26.janvāra liecinieka /pers. V/ tiesas sēdē liecināto (pieteicēja ilgstošā laika periodā tostarp, liecinieka klātbūtnē, uzdevusi ieslodzītajam /pers. K/ pārbaudīt ieslodzīto mantas, salīdzināt to faktisko sastāvu ar Valsts policijas sastādīto mantu sarakstu. Ja bijuši kādi mantu, piemēram, mobilo telefonu, vizuāli bojājumi, tad ieslodzītais ar savu roku to pierakstījis aktā, kuru pēc tam parakstījusi pieteicēja (*lietas 2.sējuma 153.–154.lapa*)), Administratīvā apgabaltiesa nepiešķir ticamību pieteicējas argumentam, ka viņa nekad nav deleģējusi savu pienākumu izpildi ieslodzītajam /pers. K/ un uzskata, ka pieteicēja cenšas sagrozīt lietas faktiskos apstākļus par labu sev. Pie šādiem apstākļiem nav nozīmes pieteicējas argumentam, ka disciplinārlietā nav veikta rokraksta ekspertīze, kas apstiprinātu, ka lietai pievienotajos personas mantu sarakstos ierakstus ir veicis /pers. K/.

Saskaņā ar pārvaldes priekšnieka 2018.gada 24.oktobra rīkojuma Nr.214 "Par ierobežotas pieejamības informācijas un informācijas dienesta vajadzībām statusa noteikšanu" 1.5. un 1.14.apakšpunktu ieslodzīto ID kartes, pases, mobilo telefonu IMEI, policijas pavadraksti ar ieslodzīto personu datiem ar ieslodzīto personas datiem ir noteikts ierobežotas pieejamības statuss.

No /pers. K/ iesniegumiem izriet, ka, pildot /pers. C/ deleģētos uzdevumus, viņa rīcībā ir bijušas ieslodzīto pases, ID kartes, SIM kartes un IMEI kodi (bija jāizņem mobilo telefonu SIM kartes un jāsalīdzina IMEI kods), kā arī Valsts policijas pavadraksti, kuros norādīti ieslodzīto personas kodi un mantas (lietas).

Tādējādi pieteicēja ir deleģējusi savu dienesta uzdevumu izpildi ieslodzītajam /pers. K/, atklājot viņam citu ieslodzīto personu personas datus un dokumentus, kas saturēja ierobežotas pieejamības informāciju.

Līdz ar to ir pierādīts, ka pieteicēja sistemātiski uzdevusi ieslodzītajam /pers. K/ veikt viņas dienesta pienākumos ietilpstošas darbības, kas ietver arī citu ieslodzīto personas datu atklāšanu /pers. K/.

[14] Apgabaltiesa konstatē, ka iestāde ir noteikusi disciplinārsodu par katru diciplinārpārkāpumu un galīgo sodu pēc izdarīto disciplinārpārkāpumu kopības, piemērojot smagāko sodu – konkrētajā gadījumā – atvaļināšanu no dienesta.

Senāta judikatūrā ir atzīts, ka arī uz Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm ir attiecināmi Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likumā norādītie disciplinārsoda noteikšanas principi gadījumā, ja amatpersona izdarījusi divus vai vairākus disciplinārpārkāpumus, ko neregulē Disciplināratbildības likums. Proti, ja amatpersona izdarījusi divus vai vairākus disciplinārpārkāpumus, disciplinārsods tiek noteikts par katru pārkāpumu, bet galīgo sodu nosaka pēc izdarīto pārkāpumu kopības, piemērojot smagāko sodu (*sk. Senāta 2014.gada 29.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-119/2014 12.punktu, 2015.gada 28.maija sprieduma lietā Nr.SKA-36/2015 9.punktu*).

Apgabaltiesa konstatē, ka disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta ir piemērots par 5.pārkāpumu (pieteicēja 2020.gada 12.martā bez attaisnojoša iemesla atteicās pildīt savus ar Rīkojumu Nr.19 noteiktos dienesta pienākumus – atteicās izsniegt ieslodzītajām personām aktus par Valsts policijas glabāšanā nodotajām ieslodzīto mantām) un 6.pārkāpumu (pieteicēja 2019.gada jūlijā–septembrī deleģēja savu amata aprakstos un Rīkojumā Nr.60 noteikto uzdevumu izpildi ieslodzītajam /pers. K/, atklājot viņam citu ieslodzīto personu personas datus un dokumentus, kas saturēja ierobežotas pieejamības informāciju un kam bija noteikts statuss ,,dienesta vajadzībām").

Apgabaltiesa ir izvērtējusi 5.pārkāpuma izdarīšanas apstākļus un raksturu, proti, to, ka pieteicēja 2012.gada 12.marta sapulces laikā uzsviedusi /pers. G/ uz galda ziņojumu, aktus ar aploksnēm, kurās atradās ieslodzīto personu mantas un nauda, kā arī atteikusies pildīt savus dienesta pienākumus un iepazīstināt ieslodzītos ar aktiem par mantu pieņemšanu. Turklāt pieteicēja norādījusi, ka /pers. G/ nespēj kvalitatīvi organizēt un vadīt struktūrvienības darbu, tādēļ lūdz nodot tālākai izpildīšanai (iepazīstināšanai pret parakstu) Uzraudzības daļas atbildīgajiem inspektoriem un vecākajiem inspektoriem pielikumā pievienotos aktus. Arī Rīgas Centrālcietuma administrācijas 2020.gada 13.marta tikšanās ar arodbiedrības pārstāvjiem un pieteicēju laikā pieteicēja atkārtoti atteicās iepazīstināt ieslodzītās personas ar aktiem par mantu pieņemšanu, uzskatot, ka tas jādara citām amatpersonām, jo viņai nav laika. Pieteicēja viņai noteikto amata pienākumu neizpildi attaisno ar subjektīvu nepatiku pret uzdotajiem pienākumiem, kā arī viedokli, ka viņai ir pārāk daudz amata pienākumu. Minētais liecina, ka pieteicēja bez objektīva iemesla ir atteikusies pildīt savus dienesta pienākumus. Esot dienesta attiecībās, pieteicēja nevar izvēlēties, kurus dienesta pienākumus pildīs viņa, bet kurus pienākumus pildīs pēc viņas ieskata citas amatpersonas. Pieteicējas rīcība liecina par nihilistiku un patvaļīgu attieksmi, nepildot godprātīgi savus dienesta pienākumus, kas mazina pārvaldes autoritāti.

Tāpat, izvērtējot 6.pārkāpuma izdarīšanas apstākļus un raksturu, apgabaltiesa jau konstatēja, ka pieteicēja deleģējusi savu amata aprakstos un Rīkojumā Nr.60 noteikto uzdevumu izpildi ieslodzītajam /pers. K/, atklājot viņam citu ieslodzīto personu personas datus un dokumentus, kas saturēja ierobežotas pieejamības informāciju un kam bija noteikts statuss ,,dienesta vajadzībām". Pieteicējai bija atbildīgi jāizturas pret dienestā iegūtu ar likumu aizsargātu informāciju, lai tā nenonāktu trešo personu rīcībā, bet tiktu izmantota tikai dienesta vajadzībām. Nododot šādu informāciju ieslodzītajam, pieteicēja ir radījusi kaitējumu valsts un sabiedrības svarīgām interesēm un šo kaitējumu nav iespējams novērst, novēršot attiecīgā disciplinārpārkāpuma sekas. Tādēļ tas uzskatāms par būtisku kaitējumu valstij, jo pieteicēja kā amatpersona, nepildot godprātīgi un rūpīgi savus dienesta pienākumus, ir prettiesiski atklājusi personu datus notiesātai personai. Tādējādi pieteicēja ir rīkojusies augstākā mērā neprofesionāli un bezatbildīgi, zaudējot darba devēja uzticību. Apgabaltiesa uzskata,

ka pieteicējai noteiktais disciplinārsods - atvaļināšana no dienesta par 5. un 6.pārkāpumu ir samērīgs un pamatots.

Administratīvā apgabaltiesa ir arī izvērtējusi pārējo disciplinārpārkāpumu izdarīšanas apstākļus un raksturu, kā arī piemērotos disciplinārsodus un uzskata, ka tie ir samērīgi. Pieteicējas rīcība, darba laikā atrodoties nesaskaņotā prombūtnē, dienesta transporta izmantošana bez saskaņojuma, ieslodzīto mantu atstāšana bez uzraudzības, vērtējama kā neatbilstoša godprātīgai rīcībai pret valsts pārvaldi, tiešo vadītāju, kā arī citiem pārvaldes darbiniekiem. Iestāde pareizi konstatējusi atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, kā arī vainas formu. Vienlaikus apgabaltiesa konstatē, ka par 3. un 4.pārkāpumu piemērotais disciplinārsods par katru no pārkāpumiem noteikts nepietiekami precīzi, jo nav norādīts, uz cik ilgu laiku konkrēti ir noteikta pazemināšana dienesta pakāpē par vienu pakāpi (ir noteikts uz laiku no sešiem mēnešiem līdz vienam gadam). Tomēr minētā neprecizitāte konkrētajā gadījumā, ņemot vērā, ka disciplinārsods noteikts pēc kopības, smagākajā sodā ieverot vieglākos, neietekmē galīgā soda noteikšanu un pārsūdzēto lēmumu pēc būtības. Līdz ar to nav atzīstams par būtisku procesuālu pārkāpumu un nav patstāvīgs pamats pārsūdzētā lēmuma atzīšanai par prettiesisku un atcelšanai.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa pamatoti ir secinājusi, ka iestāde ir izdarījusi lietderības apsvērumus par piemēroto sodu – atvaļināšana no dienesta -, atzīstot tostarp, ka minētie lietderības apsvērumi ir izdarīti pienācīgi un nepieļaujot rīcības brīvības izdarīšanas kļūdu. Tiesa pilnībā pievienojas pārvaldes vērtējumam, ka minēto pieteicējas izdarīto diciplinārpārkāpumu apjoms un raksturs nav savienojams ar turpmāku atrašanos amatpersonas statusā. Pieteicēja ilgstošā laika periodā ir rīkojusies augstākajā mērā nihilistiski un neētiski, būtībā ir ignorējusi savus dienesta pienākumus un ētiskas uzvedības principus, ar savu rīcību radot būtiskus traucējumus iestādes darbā un apdraudot valsts pārvaldes reputāciju. Šāda persona nevar turpināt atrasties valsts dienestā (*sk. šā sprieduma 5.10.punktu*). Tāpat pirmās instances tiesa pamatoti ir atzinusi, ka pieteicējai piemērotais disciplinārsods - atvaļināšana no dienesta - ir samērīgs.

[15] Administratīvā apgabaltiesa ir izvērtējusi arī pārējos pieteicējas apelācijas sūdzībā norādītos argumentus un norāda, ka tiem nav būtiskas ietekmes uz pārsūdzēto lēmumu.

[16] Ar Administratīvās apgabaltiesas tiesneses 2021.gada 2.jūlija lēmumu pieteicēja atbrīvota no valsts nodevas samaksas par apelācijas sūdzības iesniegšanu (*lietas 2.sējuma 222.-223.lapa*).

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 126.panta ceturtajai daļai, ja pieteicējs no valsts nodevas samaksas ar tiesas lēmumu bijis pilnīgi vai daļēji atbrīvots, pieteikuma noraidīšanas gadījumā pieteicējam ir pienākums atmaksāt valstij valsts nodevu pilnā apmērā triju mēnešu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā. Vienlaikus minētā panta piektā daļa noteic, ka šā panta ceturtajā daļā paredzētais pieteicēja pienākums pieteikuma noraidīšanas gadījumā samaksāt valsts nodevu nav attiecināms uz tiem pieteicējiem, kuri pieteikumi iesnieguši par administratīvo aktu sociālās drošības jomā (pensijas, pabalsti u.tml.).

Vienlaikus minētā panta piektā daļa noteic, ka šā panta ceturtajā daļā paredzētais pieteicēja pienākums pieteikuma noraidīšanas gadījumā samaksāt valsts nodevu nav attiecināms uz tiem pieteicējiem, kuri pieteikumi iesnieguši par administratīvo aktu sociālās drošības jomā (pensijas, pabalsti u.tml.). Ņemot vērā to tiesību un interešu nozīmīgumu, kuras pieteicējs bija vēlējies aizsargāt, izņēmuma kārtā tiesa (tiesnesis) arī citos gadījumos ar motivētu lēmumu var atbrīvot pieteicēju no pienākuma samaksāt valsts nodevu, ja pieteikums tiek noraidīts.

Senāts ir norādījis, ka pienākums atmaksāt valstij valsts nodevu likumā noteikts, lai disciplinētu pieteicējus un atturētu viņus no nepamatotu pieteikumu un apelācijas sūdzību iesniegšanas (*2019.gada 29.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-441/2019 (A420325316) 12.punkts*). Jautājumā par valsts nodevas atmaksu noteicošā ir aizsargājamā interese, nevis pieteicēja mantiskais stāvoklis (*2018.gada 2.novembra lēmuma lietā Nr.SKA-1593/2018 (A420338417) 5.punkts*). Tas, ka pieteicējam nav nekādu ienākumu vai ir piešķirts trūcīgas personas statuss, nav šķērslis noteikt pienākumu atmaksāt valstij valsts nodevu (*2019.gada 29.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-441/2019 (A420325316) 12.punkts, 2018.gada 11.jūnija lēmuma lietā Nr.SKA-1233/2018 (A420272417) 7.punkts*).

Ņemot vērā, ka pieteikums ir noraidāms, tas nav iesniegts sociālās drošības jomā, kā arī nav konstatējami kādi īpaši izņēmuma apstākļi, pieteicējai uzliekams pienākums triju mēnešu laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās valstij atmaksāt valsts nodevu 60 *euro* apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt /pers. C/ pieteikumu par Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2020.gada 23.jūlija lēmuma Nr.IP-19.34D atcelšanu.

Uzlikt pienākumu /pers. C/ (personas kods /personas kods/) triju mēnešu laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās atmaksāt valstij valsts nodevu 60 *euro* apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente S.Kanenberga

Tiesneses I.Juhņeviča-Knoka